

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 65/2023, referent a l'Ajuntament de Ripollet.

Antecedents

1. En data 24/10/2022, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per remissió de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, un escrit de denúncia contra l'Ajuntament de Ripollet, amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals.

En concret, la persona denunciant exposava que, en el marc de la prestació del servei de recollida de residus "porta a porta":

- 1.1 L'Ajuntament cedeix a terceres persones les dades personals dels usuaris del servei. En concret, les dades s'haurien facilitat a l'Agència Catalana de Residus, a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, a Urbaser SA i a SeigarBost SL.
- 1.2 Es controla la ciutadania a partir de l'ús de bosses de residus que incorporen un xip de radiofreqüència.
- 1.3 Les persones usuàries d'aquest servei no han consentit que es tractin les seves dades personals en el marc de la recollida de residus porta a porta.

A aquesta denúncia se li va assignar el núm. IP 384/2022.

2. Després d'aquesta denúncia, en data 28/03/2023 una altra persona va presentar un escrit denunciant que l'esmentat sistema de recollida de residus de l'Ajuntament de Ripollet contravé la normativa de protecció de dades. En concret, denunciava el següent:
 - 2.1 Les escombraries orgàniques s'han de dipositar en bosses transparents, que faciliten una inspecció ocular del seu contingut.
 - 2.2 La fracció de la resta s'ha de dipositar en bosses que incorporen un xip de radiofreqüència.
 - 2.3 El fet que els residus romanguin moltes hores a la via pública permet que terceres persones manipulin les bosses.
 - 2.4 Les persones usuàries del servei han de signar un document i mostrar el seu DNI, quan obtenen la reposició de bosses de residus.
 - 2.5 Per tal d'obtenir la targeta d'accés a la bústia de tèxtil sanitari, cal declarar l'ús de la bústia.

A aquesta denúncia se li va assignar el núm. IP 170/2023.

3. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia, per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, d'acord amb el que

preveuen l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC).

En aquesta fase d'informació, en data 10/11/2022 es va requerir l'entitat denunciada perquè confirmés si, en el marc de la prestació del servei de recollida de residus porta a porta, les bosses que utilitzen les persones usuàries incorporen algun element que permeti identificar la persona usuària del servei, directament o indirectament. Així mateix, es requeria l'Ajuntament perquè aportés còpia de l'avaluació d'impacte relativa a la protecció de dades (AIPD) que s'hagués realitzat amb motiu de la implantació d'aquest sistema. També, perquè indiqués si va cedir dades personals de les persones usuàries del servei a l'Agència de Residus de Catalunya, a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, a Urbaser SA i/o a SeigarBost SL.

En darrer terme, també s'instava l'entitat perquè acredités que havia fet efectiu el deure d'informar les persones usuàries del servei, quan se'ls va facilitar el material necessari per recollir els residus.

4. En data 22/11/2022, l'Ajuntament de Ripollet va respondre el requeriment amb un escrit en què exposava el següent:

- A banda de les bosses de rebuig, no hi ha cap element de contenció (bosses o cubells) de la recollida domiciliària de residus que permeti identificar la persona usuària del servei, directament o indirectament.
- Les bosses de rebuig contenen una etiqueta xipada, que es vincula amb la referència cadastral de l'immoble. No hi ha vinculació amb la persona usuària.
- Les bosses no tenen impresa cap dada o codi.
- No es va fer cap avaluació d'impacte relativa a la protecció de dades (AIPD) amb motiu del servei porta a porta, "atès el tipus de tractament i de dades afectades."
- El material lliurat inicialment, tant a la persona denunciant com al conjunt d'usuaris del servei, no es va vincular a cap persona en concret, sinó a una referència cadastral i una adreça postal. En el moment que se sol·licita una reposició del material lliurat inicialment, ja siguin bosses de qualsevol tipus o bujols, sí que s'identifica la persona sol·licitant i es fa efectiu el dret a la informació mitjançant la signatura d'un formulari que s'adjunta.
- L'Ajuntament ha cedit a Urbaser SA un extracte de les dades del padró de la taxa de residus municipal. En aquest extracte, no hi consta cap dada referent al titular de l'immoble ni de l'usuari del servei, sinó que només conté l'adreça física de l'immoble i la referència cadastral.
- El contracte amb Urbaser SA, com a encarregat del tractament de dades, està en la fase final de la seva tramitació, pendent d'aprovació i signatura.

5. En data 03/08/2023, i encara en el marc d'aquesta fase d'informació prèvia, l'Autoritat va requerir informació addicional a l'Ajuntament de Ripollet. Entre d'altres qüestions, va requerir a l'entitat perquè:
- Exposés el procediment per sol·licitar accés a la bústia de tèxtil sanitari.
 - Assenyalés quines dades personals obté l'Ajuntament a partir de la lectura del xip ubicat a les bosses de rebuig, i indiqués el motiu pel qual els envasos s'han de depositar en bosses semitransparents.
 - Indiqués si els contenidors del sistema porta a porta s'ubiquen a la via pública, davant de cada immoble.
 - Confirmés si, a partir de les aportacions de fracció orgànica, s'apliquen bonificacions a les persones usuàries del servei.
 - Indiqués la data en què va trametre els extractes que contenen informació sobre l'adreça física i la referència cadastral de les dades del padró a Urbaser SA.
6. En data 08/09/2023, l'Ajuntament de Ripollet va complir aquest requeriment per mitjà d'un escrit en el qual manifestava el següent:
- Es posa a disposició de les persones usuàries del servei un model de sol·licitud d'accés a la bústia de tèxtil sanitari. En aquest model, no es demana que s'especifiqui el motiu pel qual se sol·licita l'accés. La base jurídica per dur a terme aquest tractament es troba a la regulació següent: article 6.1.e Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (RGPD); articles 25 i 26 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local de Catalunya; articles 66 i 67 del text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril; article 12 de la Llei estatal 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats; i als articles 42 i 53 del text refós de la Llei reguladora dels residus, aprovat pel Decret legislatiu 1/2009, de 21 de juliol.
 - L'emissió de les targetes magnètiques per obrir contenidors de la fracció orgànica i tèxtil la va fer l'empresa SeigarBost, SL, que també és responsable de l'aplicació mòbil. Aquesta empresa va signar un contracte de sotsencàrrec del tractament amb Urbaser, en data 28/03/2022.
 - L'Ajuntament facilita a les persones usuàries del servei una targeta per obrir els contenidors. L'ús de l'aplicació mòbil és una alternativa voluntària a l'ús de la targeta. Les dades personals que obté l'Ajuntament a través de la targeta magnètica i/o aplicació mòbil són la identitat de la persona usuària, la ubicació i l'aportació del residu.
 - Les fraccions de paper/cartró es recullen amb el sistema de porta a porta, però la recollida no es comptabilitza, per la qual cosa es fa sense identificació. En el cas del rebuig, les bosses es recullen amb el sistema de porta a porta i inclouen un xip (RFID UHF), per poder-les comptabilitzar.

- Per a les fraccions de paper, plàstic i rebuig no es fan servir contenidors. Les bosses d'escombraries que no es dipositen en cubells tancats es dipositen a terra, davant de cada immoble, o a les àrees d'aportació senyalitzades.
- Les dades que s'obtenen en llegir les bosses de rebuig són data i hora de lectura i ubicació de la lectura. Un cop les dades arriben a la plataforma, el codi del xip es creua amb la informació donada d'alta al sistema i així s'obté el número del lot de bosses, la fracció i capacitat de la bossa i a qui pertany aquella bossa.
- Els envasos es recullen amb el sistema porta a porta, amb bossa homologada semitransparent per permetre identificar si els envasos aportats són els correctes, segons fracció. Les bosses semitransparents no inclouen cap xip, per la qual cosa el contingut de la bossa no es pot associar a una persona, quan la bossa és al carrer.
- Els motius pels quals es facilita una targeta per accedir a la bústia de tèxtil sanitari són dos. D'una banda, en el model de recollida escollit és essencial poder controlar l'ús que fan els usuaris de les fraccions d'orgànica i de rebuig (que inclouen els bolquers), amb l'objectiu de fomentar l'ús dels contenidors d'orgànica i desincentivar la fracció rebuig, mitjançant polítiques fiscals a mitjà termini. I, d'altra banda, es pretén que les fraccions que presenten més dificultats d'emmagatzematge a casa, per degoteig o taques, es puguin dipositar diàriament i també s'eviti generar taques, problemes de salubritat i olors a la via pública. En el cas dels bolquers, a més, s'ofereix privadesa a l'usuari, en poder dipositar els residus de manera més anònima.
- L'Ajuntament aplica bonificacions a les persones usuàries del servei, segons les seves aportacions de fracció orgànica, d'acord amb les ordenances fiscals vigents per al 2023.
- Pel que fa al dret d'informació, les persones usuàries del servei emplen un formulari d'alta. Tanmateix, en el lliurament inicial del material no es va fer emplenar cap formulari, atès que els informadors ambientals de l'Ajuntament associaven el material lliurat a una adreça. En aquest primer lliurament, es van facilitar bosses de rebuig xipades.
- En el moment d'elaborar el document acreditatiu del lliurament de material per a la recollida selectiva domiciliària, no s'informava les persones usuàries del servei del punt previst a l'article 11.2.c de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), atès que la decisió de dur a terme a la bonificació va ser posterior.
- En data 01/02/2023, es va enviar a Urbaser el fitxer amb les dades del padró de la taxa d'escombraries, que contenia el nom, el DNI i l'adreça de les persones usuàries.

L'Ajuntament aportava el model de sol·licitud que han de presentar les persones usuàries del servei per accedir a la bústia de tèxtil sanitari. El formulari conté els camps relatius a les dades personals del titular de l'habitatge (nom, cognoms i DNI), adreça de l'immoble i motiu pel qual cal fer ús de la bústia. En aquest cas, cal indicar si el motiu és per l'aportació de tèxtil sanitari; per defecacions d'animals domèstics; o bé per altres motius, que l'usuari pot especificar en un camp de text obert.

Entre d'altra documentació, l'Ajuntament també aportava còpia del contracte d'encarregat del tractament signat amb Urbaser, en data 27/03/2023, i còpia del contracte de sotsencàrrec del tractament, signat entre Urbaser i SeigarBost, en data 08/04/2022.

7. En data 11/10/2023, l'Àrea d'Inspecció de l'Autoritat va fer una sèrie de comprovacions a través d'internet sobre els fets objecte de denúncia. Així, es va constatar que, a través de la Plataforma de Serveis de Contractació Pública, s'accedeix al contracte de serveis de recollida selectiva de residus urbans, transport i neteja viària del municipi de Ripollet, formalitzat en data 05/10/2021 entre l'empresa Urbaser SA i l'Ajuntament.
8. En data 31/10/2023, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra l'Ajuntament de Ripollet, per quatre presumptes infraccions: una infracció prevista a l'article 83.4.a, en relació amb l'article 35; una altra infracció prevista a l'article 83.5.b, en relació amb l'article 13; una tercera infracció prevista a l'article 83.5.a, en relació amb l'article 5.1.c; i una quarta infracció prevista a l'article 83.4.a, en relació amb l'article 28; tots ells de l'RGPD. Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 07/11/2023.
9. L'acord d'iniciació explicitava els motius pels quals no es va efectuar cap imputació respecte d'altres fets denunciats. En primer lloc, pel que fa a la presumpta manca de base jurídica per tractar dades personals en el marc de la prestació del servei porta a porta, es va considerar que, conforme al dictamen CNS núm. 6/2020 d'aquesta Autoritat, l'esmentat tractament de dades personals està emparat per l'article 6.1.e de l'RGPD, atès que es duu a terme en l'exercici de les competències que la legislació de règim local i la legislació sectorial aplicable atribueixen al municipi, en matèria de gestió de residus. I, sobre l'eventual comunicació il·lícita de dades personals a terceres persones, es va concloure que, a banda de les manifestacions de la persona denunciant, l'Autoritat no disposava de cap element o indicatiu que permetés imputar a l'Ajuntament la vulneració de la normativa de protecció de dades per comunicar informació personal a l'Àrea Metropolitana de Barcelona i/o a l'Agència de Residus de Catalunya. Així mateix, s'evidenciava que aquest tractament de dades personals, per part de les administracions que tenen competències en matèria de gestió de residus, està habilitat per l'article 6.1.e de l'RGPD, en connexió amb la normativa sectorial, i que el procediment sancionador és especialment garant per raó de les conseqüències que se'n poden derivar.
10. A l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de 10 dies hàbils per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per defensar els seus interessos.
11. En data 20/11/2023, l'Ajuntament de Ripollet va sol·licitar una ampliació del termini per formular al·legacions, a l'empara de l'article 32.1 de l'LPAC.

En resposta a la sol·licitud, en data 21/11/2023 l'Autoritat va acordar ampliar el termini atorgat, per cinc dies més.

12. En data 29/11/2023, l'Ajuntament de Ripollet va formular al·legacions a l'acord d'iniciació, que s'aborden a l'apartat 2 dels fonaments de dret.

Amb el seu escrit, l'entitat imputada aportava documentació diversa. En concret, adjuntava els següents documents annexos:

- Annex 1: conté l'AIPD que l'Ajuntament va realitzar amb motiu del tractament de dades personals que duu a terme en el marc de la prestació del servei porta a porta.
 - Annex 2: conté la informació referida al tractament de dades personals de les persones usuàries del servei de recollida de residus, que es preveu enviar al veïnat del municipi.
 - Annex 3: conté el nou formulari de sol·licitud d'accés a la bústia de tèxtil sanitari. Aquest formulari no inclou el camp referit als motius de la sol·licitud.
- 13.** En data 22/01/2024, la persona instructora d'aquest procediment va formular una proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades declarés que l'Ajuntament de Ripollet havia incorregut, en primer lloc, en una infracció prevista a l'article 83.4.a, en relació amb l'article 35; en segon lloc, en una infracció prevista a l'article 83.5.b, en relació amb l'article 13; en tercer lloc, en una infracció prevista a l'article 83.5.a, en relació amb l'article 5.1.c; i en quart lloc, en una infracció prevista a l'article 83.4.a, en relació amb l'article 28; tots ells de l'RGPD.
- Aquesta proposta de resolució es va notificar en data 23/01/2024 i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.
- 14.** El termini s'ha superat amb escreix i no s'han presentat al·legacions.

Fets provats

- 1.** L'Ajuntament de Ripollet no ha realitzat l'avaluació d'impacte de protecció de dades, en relació al tractament de dades personals que duu a terme en el marc de la prestació del servei de recollida de residus porta a porta, malgrat que aquest tractament implica un alt risc per als drets i llibertats de les persones usuàries del servei.
- 2.** L'Ajuntament de Ripollet no ha acreditat haver complert el deure d'informar les persones usuàries del servei porta a porta, en el moment inicial en què van recollir el material necessari. Respecte d'això, escau fer palès que el dret d'informació s'ha de facilitar abans de recollir les dades de les persones usuàries del servei, i que s'ha d'informar sobre tots els punts exigits per l'article 13 de l'RGPD, en connexió amb l'article 11.2 de l'LOPDGDD.
- 3.** L'Ajuntament de Ripollet posa a disposició de les persones usuàries del servei de recollida de residus un formulari per tal que puguin demanar accés a la bústia de recollida de bolquers. A través d'aquest formulari, havien de seleccionar un dels motius següents per fer-ne ús: 1) Tèxtil sanitari 2) Defecacions d'animals domèstics 3) Altres: camp lliure de text.
- 4.** En data 01/02/2023, l'Ajuntament de Ripollet va facilitar a l'empresa Urbaser SA un extracte de les dades del padró de la taxa de residus municipals, que contenia la identificació de l'usuari, del seu DNI i la seva adreça. Aquestes dades es van comunicar sense haver signat prèviament un contracte d'encarregat del tractament, que recollís els punts previstos a l'article 28 de l'RGPD.

Aquest contracte es va formalitzar en data 27/03/2023 entre Urbaser SA i l'Ajuntament de Ripollet, i defineix el tractament objecte d'encàrrec en els termes següents: "Recollida,

registre i estructuració de les dades, per a la seva conservació i consulta de les mateixes, a efectes de prestació del servei de recollida de residus porta a porta, així com a la seva supressió i destrucció en cas de baixa del servei.”

En relació amb això, d'acord amb el que preveu l'article 28.2 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, l'Ajuntament no ha acreditat haver autoritzat el contracte de sotsencàrrec del tractament, signat en data 08/04/2022 entre SeigraBost SL i Urbaser SA.

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. L'entitat imputada no ha formulat al·legacions a la proposta de resolució, però sí que ho va fer a l'acord d'iniciació. Respecte d'això, es considera oportú reiterar el més rellevant de la resposta motivada de la persona instructora a aquestes al·legacions.

En data 29/11/2023, l'Ajuntament va informar l'Autoritat que havia fet una AIPD, en relació al tractament de dades personals que duu a terme en el marc de la prestació del servei porta a porta. Així mateix, va comunicar la seva intenció d'enviar la informació que preveu l'article 13 de l'RGPD a totes les persones usuàries del servei, per mitjans postals. També, que havia modificat el model de sol·licitud d'accés a la bústia referida al textil sanitari; respecte d'aquesta modificació, indicava que havia eliminat motius pels quals es demana l'accés, “per donar compliment a l'article 5.1.c RGPD.”

En aquests termes, l'escrit presentat per l'Ajuntament (anteriorment 12è) no tendeix a desvirtuar la realitat dels fets que van motivar la incoació d'aquest procediment, ni en qüestiona la qualificació jurídica. De fet, l'entitat centrava les seves al·legacions a descriure les actuacions dutes a terme arran de l'inici d'aquest procediment sancionador.

3. En relació amb els fets descrits al punt 1r de l'apartat de fets provats, relatiu a la manca d'una AIPD, cal acudir a l'article 35 de l'RGPD, que preveu el següent:

“1. Cuando sea probable que un tipo de tratamiento, en particular si utiliza nuevas tecnologías, por su naturaleza, alcance, contexto o fines, entrañe un alto riesgo para los derechos y libertades de las personas físicas, el responsable del tratamiento realizará, antes del tratamiento, una evaluación del impacto de las operaciones de tratamiento en la protección de datos personales. Una única evaluación podrá abordar una serie de operaciones de tratamiento similares que entrañen altos riesgos similares.

2. El responsable del tratamiento recabará el asesoramiento del delegado de protección de datos, si ha sido nombrado, al realizar la evaluación de impacto relativa a la protección de datos.

3. La evaluación de impacto relativa a la protección de los datos a que se refiere el

apartado 1 se requerirá en particular en caso de:

- a) evaluación sistemática y exhaustiva de aspectos personales de personas físicas que se base en un tratamiento automatizado, como la elaboración de perfiles, y sobre cuya base se tomen decisiones que produzcan efectos jurídicos para las personas físicas o que les afecten significativamente de modo similar;
- b) tratamiento a gran escala de las categorías especiales de datos a que se refiere el artículo 9, apartado 1, o de los datos personales relativos a condenas e infracciones penales a que se refiere el artículo 10, o
- c) observación sistemática a gran escala de una zona de acceso público.

4. La autoridad de control establecerá y publicará una lista de los tipos de operaciones de tratamiento que requieran una evaluación de impacto relativa a la protección de datos de conformidad con el apartado 1. La autoridad de control comunicará esas listas al Comité a que se refiere el artículo 68.

5. La autoridad de control podrá asimismo establecer y publicar la lista de los tipos de tratamiento que no requieren evaluaciones de impacto relativas a la protección de datos. La autoridad de control comunicará esas listas al Comité.

6. Antes de adoptar las listas a que se refieren los apartados 4 y 5, la autoridad de control competente aplicará el mecanismo de coherencia contemplado en el artículo 63 si esas listas incluyen actividades de tratamiento que guarden relación con la oferta de bienes o servicios a interesados o con la observación del comportamiento de estos en varios Estados miembros, o actividades de tratamiento que puedan afectar sustancialmente a la libre circulación de datos personales en la Unión.

7. La evaluación deberá incluir como mínimo:

- a) una descripción sistemática de las operaciones de tratamiento previstas y de los fines del tratamiento, inclusive, cuando proceda, el interés legítimo perseguido por el responsable del tratamiento;
- b) una evaluación de la necesidad y la proporcionalidad de las operaciones de tratamiento con respecto a su finalidad;
- c) una evaluación de los riesgos para los derechos y libertades de los interesados a que se refiere el apartado 1, y
- d) las medidas previstas para afrontar los riesgos, incluidas garantías, medidas de seguridad y mecanismos que garanticen la protección de datos personales, y a demostrar la conformidad con el presente Reglamento, teniendo en cuenta los derechos e intereses legítimos de los interesados y de otras personas afectadas.

8. El cumplimiento de los códigos de conducta aprobados a que se refiere el artículo 40 por los responsables o encargados correspondientes se tendrá debidamente en cuenta al evaluar las repercusiones de las operaciones de tratamiento realizadas por dichos responsables o encargados, en particular a efectos de la evaluación de impacto relativa a la protección de datos.

9. Cuando proceda, el responsable recabará la opinión de los interesados o de sus representantes en relación con el tratamiento previsto, sin perjuicio de la protección de intereses públicos o comerciales o de la seguridad de las operaciones de tratamiento.

10. Cuando el tratamiento de conformidad con el artículo 6, apartado 1, letras c) o e), tenga su base jurídica en el Derecho de la Unión o en el Derecho del Estado miembro que se aplique al responsable del tratamiento, tal Derecho regule la operación específica de tratamiento o conjunto de operaciones en cuestión, y ya se haya realizado una evaluación de impacto relativa a la protección de datos como parte de una evaluación de impacto general en el contexto de la adopción de dicha base jurídica, los apartados 1 a 7 no serán de aplicación excepto si los Estados miembros consideran necesario proceder a dicha evaluación previa a las actividades de

tratamiento.

11. En caso necesario, el responsable examinará si el tratamiento es conforme con la evaluación de impacto relativa a la protección de datos, al menos cuando exista un cambio del riesgo que representen las operaciones de tratamiento.”

Pel que fa la necessitat de dur a terme una AIPD, l'article 28.2 de l'LOPDGDD enumera alguns supòsits en què s'entén probable que hi hagi un alt risc. Aquests supòsits, als quals també es va referir l'Ajuntament de Ripollet al seu escrit d'al·legacions, són els següents:

- Quan el tractament pugui generar situacions de discriminació, usurpació d'identitat o frau, pèrdues financeres, dany per a la reputació, pèrdua de confidencialitat de dades subjectes al secret professional, revisió no autoritzada de la pseudonimització o qualsevol altre perjudici econòmic, moral o social significatiu per als afectats (art. 28.2.a LOPDGDD).
- Quan el tractament impliqui una avaluació d'aspectes personals dels afectats amb la finalitat de crear o utilitzar perfils personals d'aquests, en particular mitjançant l'anàlisi o la predicció d'aspectes referits al seu rendiment a la feina, a la seva situació econòmica, la seva salut, les seves preferències o interessos personals, la seva fiabilitat o comportament, la seva solvència financera, la seva localització o els seus moviments (art. 28.2.d LOPDGDD).
- Quan es produeixi un tractament massiu que impliqui un gran nombre d'afectats o comporti la recollida d'una gran quantitat de dades personals (art. 28.2.f LOPDGDD).

De conformitat amb el que estableix l'article 35.4 de l'RGPD, transcrit amb anterioritat, en data 06/05/2019 l'Autoritat va publicar la "llista de tipus de tractaments de dades que requereixen avaluació d'impacte relativa a la protecció de dades" abans d'iniciar el tractament. Tal com s'indica en aquest document, quan el tractament compleixi amb dos o més criteris inclosos en aquesta llista, pot esdevenir necessària una AIPD. Respecte d'això, com més criteris reuneixi el tractament en qüestió, més grans seran els riscos associats i major serà la certesa de la necessitat de fer l'AIPD. En aquest cas, interessa destacar els criteris següents:

- Tractaments que impliquin perfilat o valoració de subjectes, inclosa la recollida de dades personals del subjecte en múltiples àmbits de la seva vida (rendiment en el treball, personalitat i comportament), que cobreixin diversos aspectes de la seva personalitat o sobre els seus hàbits (criteri número 1).
- Tractaments que impliquin l'ús de dades a gran escala (criteri número 7).
- Tractaments que impliquin la utilització de noves tecnologies o d'un ús innovador de tecnologies consolidades, inclosa la utilització de tecnologies a una nova escala, amb un nou objectiu o combinades amb altres, de manera que suposi noves formes de recollida i d'utilització de dades, amb risc per als drets i llibertats de les persones (criteri número 10).

L'entitat denunciada va confirmar no que no havia executat una AIPD per conèixer l'impacte per a la protecció de dades que podia suposar optar pels serveis de recollida de residus disponibles. La necessitat de dur a terme l'AIPD abans d'iniciar la prestació del

servei era evident, degut als riscos que suposa el tractament de dades en el marc del servei de recollida de residus porta a porta.

Cal assenyalar que, malgrat que la recollida selectiva de residus es fonamenti en l'associació d'un cubell a un habitatge en concret, i no a una persona física, el cert és que la recollida dels elements s'efectua a la via pública, davant de cada habitatge. En determinats supòsits, això permet associar les bosses d'escombraries, i per tant els residus, amb persones concretes sense esforços desproporcionats. Cal tenir present que el risc d'identificar la persona generadora del residu s'accentua quan la recollida s'efectua en relació als habitatges unifamiliars, o bé quan a l'habitatge només hi viu una persona.

A més, pel que fa a les fraccions de paper, rebuig i envasos, cal assenyalar que l'Ajuntament no va proporcionar cubells. Sobre això, l'entitat va reconèixer que les persones usuàries del servei havien de dipositar les seves escombraries a terra, davant de cada immoble, o a les àrees d'aportació senyalitzades. Aquesta circumstància és especialment rellevant tenint en compte que, en el cas dels envasos, cal emprar bosses homologades semitransparents, que faciliten la inspecció ocular. Així, no es pot obviar que, mentre el residu roman a la via pública, hi ha el risc que terceres persones puguin entreveure el contingut de les bosses i obtenir informació sobre la persona generadora del residu. Informació que, tant per si sola com en el seu conjunt, pot ser d'una especial sensibilitat (tipus de residus, quantia i, per tant, també possible nombre de residents, hàbits, preferències i, fins i tot, possibles malalties, entre d'altres).

En darrer terme, aquest sistema de recollida de residus a la via pública permet conèixer, i fins i tot avaluar el comportament de les persones que són usuàries d'aquest servei, durant un període perllongat de temps. I això perquè, d'una banda, les dades vinculades a la lectura de les etiquetes i/o targeta magnètica d'obertura de contenidors –antecedent 6è– queden enregistrades; i perquè, d'altra banda, fins i tot es podrien conèixer els períodes en què una persona està absent del seu domicili, en no depositar els seus residus. A més, el fet de comptabilitzar les aportacions de les persones usuàries permet aplicar bonificacions a la taxa municipal d'escombraries.

En atenció als riscos i les circumstàncies descrites, escau concloure que era del tot necessari fer l'AIPD prèvia al tractament de les dades controvertides, d'acord amb l'article 35.1 de l'RGPD.

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat el fet descrit al punt 1r de l'apartat de fets provats, que és constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.4.a l'RGPD, que tipifica la vulneració de "las obligaciones del responsable y del encargado a tenor de los artículos 8, 11, 25 a 39, 42 y 43", entre les quals hi ha la compresa a l'article 35 RGPD, relativa a l'AIPD.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció greu a l'article 73.t de l'LOPDGDD, de la manera següent:

"t) El tractament de dades personals sense haver dut a terme l'avaluació d'impacte de les operacions de tractament en la protecció de dades personals en els supòsits en què aquella sigui exigible."

4. Pel que fa al fet descrit al punt 2n de l'apartat de fets provats, referent a l'omissió del deure de facilitar la informació que preveu l'article 13 de l'RGPD, cal acudir a l'article 83.5.b de l'RGPD, que tipifica com a tal la vulneració de "los derechos de los interesados a tenor de los artículos 12 a 22", entre els quals hi ha el dret d'informació previst a l'article 13 de l'RGPD.

Per la seva banda, els apartats 1 i 2 de l'article 13 de l'RGPD estableixen que, quan les dades s'obtinguin de la mateixa persona interessada, la informació que s'ha de proporcionar és la següent:

"1. Cuando se obtengan de un interesado datos personales relativas a él, el responsable del tratamiento, en el momento en que estos se obtengan, le facilitará toda la información indicada a continuación:

- a) La identidad y los datos de contacto del responsable y, en su caso, de su representante;
- b) Los datos de contacto del delegado de protección de datos, en su caso;
- c) Los fines del tratamiento a que se destinan los datos personales y la base jurídica del tratamiento;
- d) Cuando el tratamiento se base en el artículo 6, apartado 1, letra f), los intereses legítimos del responsable o de un tercero;
- e) Los destinatarios o las categorías de destinatarios de los datos personales, en su caso;
- f) En su caso, la intención del responsable de transferir datos personales a un tercer país u organización internacional y la existencia o ausencia de una decisión de adecuación de la Comisión o, en el caso de las transferencias indicadas en los artículos 46 y 47 o el artículo 49, apartado 1, párrafo segundo, referencia a las garantías adecuadas o apropiadas y a los medios para obtener una copia de estas o a hecho de que se hayan prestado.

2. Además de la información mencionada en el apartado 1, el responsable del tratamiento facilitará al interesado, en el momento en que se obtengan los datos personales, la siguiente información necesaria para garantizar un tratamiento de datos leal y transparente:

- a) el plazo durante el cual se conservarán los datos personales o, cuando no sea posible, los criterios utilizados para determinar este plazo;
- b) la existencia del derecho a solicitar al responsable del tratamiento el acceso a los datos personales relativos al interesado, y su rectificación o supresión, o la limitación de su tratamiento, o a oponerse al tratamiento, así como el derecho a la portabilidad de los datos;
- c) cuando el tratamiento esté basado en el artículo 6, apartado 1, letra a), o el artículo 9, apartado 2, letra a), la existencia del derecho a retirar el consentimiento en cualquier momento, sin que ello afecte a la licitud del tratamiento basado en el consentimiento previo a su retirada;
- d) el derecho a presentar una reclamación ante una autoridad de control;
- e) si la comunicación de datos personales es un requisito legal o contractual, o un requisito necesario para suscribir un contrato, y si el interesado está obligado a facilitar los datos personales y está informado de las posibles consecuencias de que no facilite tales datos;
- f) la existencia de decisiones automatizadas, incluida la elaboración de perfiles, a que se refiere el artículo 22, apartados 1 y 4, y, al menos en tales casos, información

significativa sobre la lògica aplicada, así como la importancia y las consecuencias previstas de dicho tratamiento para el interesado.”

Al seu torn, els apartats 1 i 2 de l'article 11 de l'LOPDGDD, referent a la transparència i informació a la persona afectada, estableixen que:

“1. Quan les dades personals s'obtinguin de l'afectat el responsable del tractament pot donar compliment al deure d'informació que estableix l'article 13 del Reglament (UE) 2016/679 facilitant a l'afectat la informació bàsica a què es refereix l'apartat següent i indicant-li una adreça electrònica o un altre mitjà que li permeti accedir de manera senzilla i immediata a la resta d'informació.

2. La informació bàsica a què es refereix l'apartat anterior ha de contenir, almenys:

a) La identitat del responsable del tractament i del seu representant, si s'escau.

b) La finalitat del tractament.

c) La possibilitat d'exercir els drets que estableixen els articles 15 a 22 del Reglament (UE) 2016/679.

Si les dades obtingudes de l'afectat s'han de tractar per a l'elaboració de perfils, la informació bàsica ha de comprendre així mateix aquesta circumstància. En aquest cas, s'ha d'informar l'afectat del seu dret a oposar-se a l'adopció de decisions individuals automatitzades que produeixin efectes jurídics sobre ell o l'afectin significativament de manera similar, quan es doni aquest dret d'acord amb el que preveu l'article 22 del Reglament (UE) 2016/679.

Tal com es desprèn dels antecedents, en el moment inicial en què les persones usuàries del servei van recollir els materials necessaris per a la recollida de residus porta a porta, l'Ajuntament de Ripollet no els va proporcionar la informació que exigien els preceptes transcrits. Sobre això, argumentava que no es va considerar necessari facilitar el deure d'informació, perquè els informadors ambientals van associar les bosses de rebuig xipades a una adreça, i no a una persona física.

Tanmateix, tal com s'assenyalava a la proposta de resolució, l'adreça postal d'un immoble constitueix una dada personal, atès que permet identificar una persona física sense esforços desproporcionats. Per tant, ja en el moment inicial de lliurar el material, l'Ajuntament havia de satisfer l'esmentat deure d'informació. Deure que, tal com dicta l'article 11.2 de l'LOPDGDD, ha d'incloure també la informació referida a l'elaboració de perfils.

De conformitat amb el que s'ha exposat, el fet recollit al punt 2n de l'apartat de fets provats constitueix la infracció prevista l'article 83.5.b de l'RGPD, que tipifica la vulneració de “los derechos de los interesados a tenor de los artículos 12 a 22”, en connexió amb l'article 13; ambdós de l'RGPD.

Al seu torn, aquesta conducta s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.h de l'LOPDGDD, de la manera següent:

“h) L'omissió del deure d'informar l'afectat sobre el tractament de les seves dades personals de conformitat amb el que disposen els articles 13 i 14 del Reglament (UE) 16/679 i 12 d'aquesta Llei orgànica.”

5. En relació amb la conducta descrita al punt 3r dels fets provats, relativa a la recollida de dades personals excessives per mitjà de la sol·licitud d'accés a la bústia de bolquers, cal acudir a l'article 5.1.c de l'RGPD, que preveu el principi de minimització de les dades i determina que "los datos personales serán adecuados, pertinentes y limitados a lo necesario en relación con los fines para los que son tratados."

El fet de recollir més dades personals de les que eren necessàries constitueix la infracció prevista a l'article 83.5.a de l'RGPD, que tipifica com a tal la vulneració dels "principios básicos del tratamiento, incluidas las condiciones para el consentimiento a tenor de los artículos 5, 6, 7 y 9", entre els quals s'hi preveu el principi de minimització de les dades.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.a de l'LOPDGDD, de la manera següent:

"a) El tractament de dades que vulneri els principis i les garanties que estableix l'article 5 del Reglament (UE) 2016/679."

6. En relació amb el 4t fet provat, referent a la manca de contracte d'encarregat del tractament amb l'empresa Urbaser SA, cal acudir a l'article 28 de l'RGPD, que preveu el següent:

"1. Cuando se vaya a realizar un tratamiento por cuenta de un responsable del tratamiento, este elegirá únicamente un encargado que ofrezca garantías suficientes para aplicar medidas técnicas y organizativas apropiados, de manera que el tratamiento sea conforme con los requisitos del presente Reglamento y garantice la protección de los derechos del interesado.

2. El encargado del tratamiento no recurrirá a otro encargado sin la autorización previa por escrito, específica o general, del responsable. En este último caso, el encargado informará al responsable de cualquier cambio previsto en la incorporación o sustitución de otros encargados, dando así al responsable la oportunidad de oponerse a dichos cambios.

3. El tratamiento por el encargado se regirá por un contrato u otro acto jurídico con arreglo al Derecho de la Unión o de los Estados miembros, que vincule al encargado respecto del responsable y establezca el objeto, la duración, la naturaleza y la finalidad del tratamiento, el tipo de datos personales y categorías de interesados, y las obligaciones y derechos del responsable. Dicho contrato o acto jurídico estipulará, en particular, que el encargado:

a) tratará los datos personales únicamente siguiendo instrucciones documentadas del responsable, inclusive con respecto a las transferencias de datos personales a un tercer país o una organización internacional, salvo que esté obligado a ello en virtud del Derecho de la Unión o de los Estados miembros que se aplique al encargado; en tal caso, el encargado informará al responsable de esa exigencia legal previa al tratamiento, salvo que tal Derecho lo prohíba por razones importantes de interés público;

b) garantizará que las personas autorizadas para tratar datos personales se hayan comprometido a respetar la confidencialidad o estén sujetas a una obligación de confidencialidad de naturaleza estatutaria;

c) tomará todas las medidas necesarias de conformidad con el artículo 32;

d) respetará las condiciones indicadas en los apartados 2 y 4 para recurrir a otro encargado del tratamiento; (...)

L'Ajuntament de Ripollet va enviar informació personal sobre les persones usuàries del servei a l'empresa Urbaser SA, sense disposar del corresponent contracte d'encarregat del tractament que recollís el contingut previst per l'article 28 de l'RGPD.

La manca de contracte d'encarregat del tractament és constitutiva de la infracció prevista a l'article 83.4.a de l'RGPD, que tipifica com a tal la vulneració de "las obligaciones del responsable y del encargado a tenor de los artículos 8, 11, 25 a 39, 42 y 43," entre les quals hi ha la prevista a l'article 28 de l'RGPD.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció greu a l'article 73.k de l'LOPDGDD, de la manera següent:

"k) Encarregar el tractament de dades a un tercer sense la formalització prèvia d'un contracte o un altre acte jurídic escrit amb el contingut que exigeix l'article 28.3 del Reglament (UE) 2016/679."

7. L'article 77.2 de l'LOPDGDD disposa que, en el cas d'infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l'article 77.1 de l'LOPDGDD, l'autoritat de protecció de dades competent:

"(...) ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi, si s'escau, les mesures que convingui adoptar perquè cessi la conducta o es corregeixin els efectes de la infracció que s'hagi comès, a excepció de la que preveu l'article 58.2.i del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016.

La resolució s'ha de notificar al responsable o l'encarregat del tractament, a l'òrgan del qual depengui jeràrquicament, si s'escau, i als afectats que tinguin la condició d'interessat, si s'escau."

En termes similars a l'LOPDGDD, l'article 21.2 de la Llei 32/2010 determina el següent:

"2. En el cas d'infraccions comeses amb relació a fitxers de titularitat pública, el director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes. A més, pot proposar, si escau, la iniciació d'actuacions disciplinàries d'acord amb el que estableix la legislació vigent sobre el règim disciplinari del personal al servei de les administracions públiques. Aquesta resolució s'ha de notificar a la persona responsable del fitxer o del tractament, a l'encarregada del tractament, si escau, a l'òrgan del qual depengui i a les persones afectades, si n'hi ha".

En virtut d'aquesta facultat, escau requerir l'Ajuntament de Ripollet perquè al més aviat possible, i en tot cas en el termini màxim de 10 dies a comptar des de l'endemà de la notificació d'aquesta resolució, acrediti que ha facilitat el dret d'informació a les persones usuàries del servei, d'acord amb els punts previstos als articles 13 de l'RGPD i 11 de l'LOPDGDD.

Un cop s'hagi adoptat la mesura correctora descrita, en el termini assenyalat, cal que en els 10 dies següents l'Ajuntament de Ripollet n'informi l'Autoritat, sense perjudici de la facultat d'inspecció d'aquesta Autoritat per fer les verificacions corresponents.

Respecte dels fets provats 1r, 3r i 4t, esdevé innecessari requerir mesures correctores dels efectes de les infraccions. D'una banda, perquè l'Ajuntament ja ha formalitzat el pertinent contracte d'encarregat del tractament amb l'empresa Urbaser SA. I, d'altra banda, perquè l'entitat també ha realitzat una AIPD i ha modificat el nou formulari de sol·licitud d'accés a la bústia de tèxtil sanitari, suprimint el motiu de la petició d'accés a la bústia. Actuacions que han comportat el cessament dels efectes de les infraccions comeses.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Declarar que l'Ajuntament de Ripollet ha comès quatre infraccions de l'RGPD:
 - La manca de realització d'una avaluació d'impacte de protecció de dades, regulada a l'article 35, que constitueix la infracció prevista a l'article 83.4.a.
 - La manca d'acreditació d'haver satisfet el dret d'informació a les persones usuàries del servei de recollida de residus porta a porta, en els termes previstos a l'article 13, que constitueix la infracció prevista a l'article 83.5.b.
 - La vulneració del principi de minimització de les dades personals, en els termes previstos a l'article 5.1.c, que constitueix la infracció prevista a l'article 83.5.a.
 - La manca d'un contracte d'encarregat del tractament que reguli totes les qüestions que preveu l'article 28, que constitueix la infracció prevista a l'article 83.4.a.
2. Requerir l'Ajuntament de Ripollet perquè adopti la mesura correctora assenyalada al fonament de dret 7è i acrediti davant d'aquesta Autoritat les actuacions dutes a terme per complir-la.
3. Notificar aquesta resolució a l'Ajuntament de Ripollet.
4. Comunicar la resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 77.5 de l'LOPDGDD.
5. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu l'entitat imputada pot interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius

de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora